

РЕШЕНИЕ

№ 784

гр. ***, 23.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – *, Х ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ** в публично заседание
на осми юли, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Мариана К. Тодорова Досева

при участието на секретаря НАТАЛИЯ СТ. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от Мариана К. Тодорова Досева Гражданско
дело № 20214430101859 по описа за 2021 година

Обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.178,
ал.1, т.3 вр.с чл.179, ал.1, вр.чл.187 З*** с цена на иска 840,45 лв. и чл.86 ЗЗД
с цена на иска 95,94 лв.

Производството по делото е образувано по подадена искова молба от К. Д. АТ., ЕГН*****, ***, ***, в която се твърди, че в процесния период от време ищеца е работил на длъжност „командир на екип“ в Районна служба „****“ гр.*** при ***, „****“ гр.*** - ***, „****“ гр. ***. Твърди, че трудовата си дейност осъществява по утвърдени графици и протоколи, при режим на труд на нощна смяна от 22.00 до 06.00 часа и с продължителност 12/24 часа при сумарно изчисляване на работното време, съгласно разпоредбата на чл.187 ал.3 от З***. Твърди, че на основание чл.187, ал.1 от З*** нормалната продължителност на работното време на държавните служители в *** е осем часа дневно и четиридесет часа седмично. Твърди, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на *** на вътрешните работи. Твърди, че редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на

държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на *** на вътрешните работи. Твърди, че в процесния период от 01.04.2019г. до 01.08.2020г. е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (обн., ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.) и Наредба №8121з-36 / 07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г. на *** на вътрешните работи. В двете цитирани Наредби липсва изрична регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен. Такъв алгоритъм предходно е бил предвиден в Наредба №8121 3-407 от 11.08.2014г. ,но в размер от 0.143/ чл.31 ал.2 от Наредбата/.Съгласно цитираната разпоредба на Наредба № 8121 3-407 от 11 08 2014г. при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 часа и 06,00 часа за отчетния период се умножава по 0,143. Тази Наредба е отменена с приемане на Наредба №8121з-592 от 25.05.2015г. на *** на вътрешните работи, която от своя страна е отменена с Решение №8585 от 11.07.2016г. на ВАС по адм.дело №5450 / 2016г. Посочва, че в Наредба №8121з-776 / 29.07.2016г. липсва изрична разпоредба, съответстваща на чл.31 ал.2 от Наредба №8121з-407 от 11.08.2014г. за преобразуване на часовете положен нощен труд. Счита, че липсата на такава норма не следва да се възприема като законова забрана за преизчисляване на положените от служители на *** часове нощен труд в дневен. Налице е празнота в уредбата на реда за организацията и разпределението на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън работното време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи. Твърди, че Наредба №8121з-776 / 29.07.2016г. е отменена с решение №16766/ 10.12.2019г. на ВАС 5-членен състав по Адм.д.№8601 / 2019г., отмяната е обнародвана в ДВ бр.4 от 14.01.2020г. Наредбата е отменена поради нарушения и несъответствия с европейското законодателство и ЗНА. С оглед отменената Наредба от 2016г. е издадена нова Наредба №8121з-36 / 07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г. на *** на вътрешните работи, в която също липсва изрична разпоредба за преобразуване на нощните часове в дневни. Счита, че в случая при наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в *** ,следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата / обн. ДВ от 26.01.2007г./. В съответствие с чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ -

при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Твърди, че за процесния период — 01.04.2019г. до 01.08.2020г. ищеца е положил положил нощен труд, както следва: 800 часа нощен труд. В съответствие е чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ - при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Твърди, че заплащането на допълнителното възнаграждение за нощен труд вече е регламентирано в З***, но както е указано по-горе, за преобразуването на нощния в дневен труд няма нарочна правна норма, съответно и заплащане на получените часове над тези установени за работно време. Твърди, че в конкретния случай, за периода 01.04.2019г. до 01.08.2020г. е положил общо 800 часа нощен труд, който следва да се преизчисли с коефициент 1.143 и възлизал на 914,40 часа, което води до извънреден труд от 114,40 часа, който следвало да му бъде платен допълнително. Твърди, че съобразно заплата му, часовата ставка е в размер на 8,00лв.или за 114,40 часа труд му се дължи сумата от 915,20лв. Моли след допускане на изменение в размера на претенциите 1. На основание чл.178, ал.1, т.3 вр.с чл.179, ал.1 З*** ответника да бъде осъден да плати на ищеца сумата в размер на 840,45лв., представляваща възнаграждение за положен извънреден труд вследствие преобразуване на нощен към дневен такъв за периода 01.04.2019г.-01.08.2020год., ведно със законната лихва върху цялата сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането; 2. На основание чл.86 от ЗЗД сумата в размер на 95,94 лв., представляваща мораторна лихва върху възнагражденията за положен извънреден труд вследствие преобразуване на нощен към дневен труд, за периода- от първата изискуемост - 01.07.2019г. —до датата на исковата молба. Претендира направените деловодни разноски.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът, ангажира становище, че искът е допустим, но неоснователен. Заявява, че не оспорва, че през процесния период ищецът е бил в служебно правоотношение с ответника *** „***“ - ***

(*** - ***), възникнало на основание Закона за министерството на вътрешните работи (Обн. ДВ. бр. 53 от 27 Юни 2014 г.) (З***), и е заемал длъжността командир на екип в група Позарогасителна и спасителна дейност в Районна служба „***“ - *** (*** - ***) към Регионална дирекция „***“ - *** (*** – ***) при *** - ***. Твърди, че Актовете относно съществуването на служебното му правоотношение през процесния период - заповед/-и за назначаване/преназначаване и съответния акт за встъпване в длъжност, длъжностни характеристика/и и протокол/и за запознаването на служителя с длъжностната характеристика - за длъжностите, които е заемал ищецът през процесния период, са приложени като доказателства към този отговор. Относно претенцията за трансформиране на нощния труд в дневен чрез умножаване с коефициент и заплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд като извънреден такъв за процесния период от 01.04.2019 г. до 01.08.2020 г. и по отношение на искането за трансформирането на нощния труд в дневен чрез умножаване с коефициент следва да се обърне внимание върху следните факти: Ищецът претендира допълнително възнаграждение за извънреден труд, положен от него през процесния период, които часове той е получил при умножаване на общия брой изработени часове нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва върху главницата. За да обоснове претенцията си, той се позовава на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (Обн. ДВ, бр. 9 от 2007 г.; посл. доп., бр. 49 от 2012 г.) (НСОРЗ). Съгласно тази разпоредба при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Ищецът излага аргументи, че в нормативните актове, уреждащи полагането, отчитането и заплащането на държавните служители по З*** липсва изрична норма за трансформирането на положеният от служителите в *** нощен труд в дневен, поради което следва субсидиарно да се приложи общата НСОПЗ. В тази връзка излага следните контрааргументи: Претенцията на ищеца е неоснователна, защото НСОПЗ се прилага за работниците и служителите по трудово правоотношение във всички предприятия по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда (Обн ДВ, бр. 26 от 01.04.1986 г.; поел. изм. и доп., бр. 92 от 06.11.2018 г.) (КТ) независимо от

формата на собственост и източниците на финансиране, с изключение на служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл. 107а КТ (чл. 2, ал. 2 НСОПЗ). Ищецът е държавен служител и неговото служебно правоотношение е уредено в специалния З***. Правилото за преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневни часове се прилага за работещите по трудово правоотношение, защото в КТ е регламентирана различна нормална продължителност на дневния и на нощния труд. Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ), а на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа (чл. 140, ал. 1, изречение в горо КТ). Съгласно чл. 187, ал. 1 З*** „Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в *** е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица“. Тази разпоредба изрично и императивно определя нормалната продължителност на работното време в брой часове - 8 часа. По нейния смисъл „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа продължителност на работния ден, независимо от частта от денонощието, в която е разположен работния ден - през деня или през нощта от 22:00 до 6:00 часа. За сравнение чл. 136, ал. 3 КТ си служи с термина „през деня“, а в чл. 140, ал. 1 КТ законодателят е използвал термина „през нощта“. Следователно определението „дневно“ по смисъла на чл. 187, ал. 1 З*** се отнася за продължителността на работния ден както през дневната част на денонощието като „дневен труд“, така и през нощта като „нощен труд“. Като нощен трудът на държавните служители в *** съгласно чл. 187, ал. 3, изречение четвърто З*** се определя по следния начин: „При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 6:00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24- часов период.“ Тази разпоредба е продължение на чл. 187, ал. 1 З*** и предвижда, че само трудът, който се полага при работа на смени и в интервала от 22:00 до 6:00 часа е нощен. Нормата, регламентираща 8-часова продължителност на работното време е установена в закон (чл. 187, ал. 1 и 3 З***) и се ползва с преумпцията за конституционност и задължителност за прилагането ѝ докато не бъде оспорена пред Конституционния съд от органите по чл. 150 от Конституцията на Република България (КРБ) и не бъде призната за противоконституционна съгласно чл. 151, ал. 2 КРБ. (правна консултация на проф. Васил Мръчков по прилагането на чл. 187, ал. 1 във вр. с ал. 3 З*** рег.

№ 8121р-17549/04.10.2019 г.). Счита, че израз на последователността на законодателя по този въпрос е и ЗИД 3*** (Обн., ДВ, бр. 60 от 7.7.2020 г.) За да се избегне нееднозначното тълкуване на съдържанието на нормата на чл. 187 3***, която обосновава и разнородната практика на съдилищата при нейното прилагане при решаването спорове, идентични със спора по това дело, в нейния текст са извършени редакции, които са в сила от 11.07.2020 г. В ал. 1 е създадено изречение трето, което гласи, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период, а новата ал. 4 на същия член гласи, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1. Посочва, че действащата към момента Наредба № 8121з-1353 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в *** (Обн., ДВ, бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 1.1.2021 г.), в чл. 21, ал. 3, както и в чл. 22, ал. 3 от предхождащата я Наредба № 8121з-1174 за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в *** (Обн., ДВ, бр. 93 от 30.10.2020 г., в сила от 3.11.2020г.), е регламентирано, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1 съгласно чл. 187, ал. 4 от 3***. Следователно нормата на чл. 187 3*** е действаща правна норма и нейното действие не може да бъде дерогирано или суспендирано, още по-малко от подзаконов нормативен акт като НСОПЗ. В подкрепа на изложените доводи е приетото в решение № 197 от 07.10.2019 г. на ВКС по гр.д. № 786/2019 г. на IV г.о., постановено по реда на чл. 290 ГПК. В него е указано, че при работа на смени (дежурства) работното време на държавните служители в *** се отчита по специален ред, което прави недопустимо аналогичното приложение на законите за държавните служители в гражданските ведомства, включително конвертиране на часовете труд, положен през нощта, в дневни часове. Елементите на служебното правоотношение на ищеца с ***-*** във връзка със заплащането и компенсирането на извънредния труд са уредени от

специалния З***, поради което общите разпоредби на КТ са неприложими. (Решение № 55/07.04.2015 г. на ВКС по гр.д. № 5169/2014 г., 111Г.О., ГКна ВКС.) НСОПЗ не следва да се прилага за служители на ***, тъй като по отношение на тях в процесния период е действала друга наредба, в която липсва изрична норма, допускаща трансформация на нощните часове положен труд в дневни с определен коефициент. Налице е специална и изчерпателна нормативна уредба по отношение отчитането и заплащането на нощния труд в *** и следователно не може да намерят приложение разпоредбите на НСОПЗ. В З*** няма препращаща норма, която да даде основание да се прилагат субсидиарно, както разпоредбите на КТ, така и издадените въз основа на кодекса подзаконов нормативни актове, в т.ч. и НСОПЗ. Поради изложеното, счита, че мотивите на ищеца за необходимост от субсидиарно прилагане на НСОПЗ са несъстоятелни и се основават на непълно и неправилно тълкуване на съдържанието на правните норми, които регламентират отчитането и заплащането на нощния труд на държавните служители по З***. Счита, че Наредбата за структурата и организацията на работната заплата не следва да се прилага за служители на ***, тъй като по отношение на тях в процесния период е действала друга наредба, в която липсва изрична норма, допускаща трансформация на нощните часове положен труд в дневни с определен коефициент. Налице е специална нормативна уредба по отношение отчитането и заплащането на нощния труд в *** и следователно не може да намерят приложение разпоредбите на НСОПЗ. В З*** няма препращаща норма, която да даде основание да се прилагат субсидиарно, както разпоредбите на КТ, така и издадените въз основа на кодекса подзаконов нормативни актове, в т.ч. и НСОПЗ. (Решение № 405 от 04.11.2019 г. по възз.гр.д. № 548/2019 на Окръжен съд - Русе - приложение по т. 4 от отговора на исковата молба). Излага съображения, че да се извърши преизчисляване на часовете нощен труд към дневни такива с коефициента, посочен от ищеца и получен от съотношението на продължителността на дневния труд и продължителността на нощния труд, регламентирана в КТ и приложима за лица, работещи по трудово правоотношение, би означавало с неприложим към материята подзаконов акт да бъде дерогирано действието на законовата норма, в случая чл. 187, ал. 3 З***, която регламентира специалната 8-часова продължителност на нощния труд за лицата, назначени по З*** и работещи на смени, което е недопустимо

и противоречи с принципа на йерархия на нормативните актове. Твърди, че през процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в *** Обн. - ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 г., в сила от 02.08.2016 г. (Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г.). В чл.3, ал.3 от Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. е регламентирано: „За държавните служители в *** е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 ч. и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период”, което съответства на регламентацията на този въпрос в чл. 187, ал. 3 З***. В чл. 187, ал. 3 З*** законодателят е определил продължителност на нощния труд от 8 часа. Затова считам, че не налице специфична законова уредба, различна от общата, с която е допусната продължителност на нощния труд от 8 часа. Счита, че от изложеното дотук следва, че няма основание да се приложи общата разпоредба за структурата и организацията на работната заплата, а специалната разпоредба на чл. 187, ал. 1 и □ ал. 3 от З*** и издадената наредба в изпълнение на същия закон. Нормалната продължителност на дневното работно време на държавните служители в *** е 8 часа (чл. 187, ал.1 от З***), а положения труд през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период. Следователно съотношението на нормалната дневна продължителност на работното време (чл. 187, ал. 1 З***) към нормалната продължителност на нощния труд по З*** (чл. 187, ал. 3) е 8 часа : 8 часа, което е равно на коефициент 1, а не както е по КТ - 8 часа : 7 часа, което е равно на 1,143. За държавните служители, чиито служебни правоотношения са уредени от З***, какъвто е ищецът, когато положеният нощен труд е в рамките на 8 часова продължителност, той не се трансформира в дневен такъв, а се заплаща по смисъла на Заповед № 8121з- 791/28.10.2014 г. на *** на вътрешните работи по 0,25 лв. на час, приложена като доказателство по делото. В този смисъл, че не е необходимо трансформиране на часовете положен нощен труд, е било и виждането на *** на вътрешните работи в хода на процедурата по издаване на Наредба № 8121з—592/25.05.2015 г., възприето от Докладната записка рег. № 8121р-20741 от 30.04.2015 г., изготвена от дирекция „Правно-нормативна дейност“ в ***, която представям като доказателство. Действително за период от около девет месеца, който е

извън процесния, през който е действала Наредба № 8121 з—407/11.08.2014 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в *** (Обн. ДВ, бр. 69 от 19.08.2014 г., в сила от 19.08.2014 г.) се е извършвало преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневни, което е било в несъответствие с З***. Това е поправено с Наредба № 8121 з—592/25.05.2015 г. Същият подход е възприет и при създаването на сега действащата Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. Ето защо счита, че твърденията на ищеца за приложимост на НСОРЗ към предмета на този спор са несъстоятелни и искът му е неоснователен. Отсъствието на норма, която да регламентира преизчисляване на часовете нощен труд с коефициент равен на отношението на нормалната продължителност на работното време през деня и нормалната продължителност на работното време през нощта не означава, че е налице празнота в правната уредба, а означава, че органът, комуто е делегирано правомощието по създаването на наредба относно полагането и отчитането на труда, е последователен и така в пет последователни наредби, не урежда такъв коефициент, защото по З*** нормалната продължителност на работното време през деня и през нощта е еднаква и този коефициент е 1.

По отношение на искането за заплащане на нощния труд като извънреден такъв: Ищецът претендира, че часовете нощен труд, които биха се получили като разлика между броя на положените часове нощен труд, преизчислени с коефициент 1,143, и реално отработените и заплатени часове, следва да му бъдат заплатени като извънреден труд. Счита, че тази претенция е неоснователна. Излага съображения, че в чл. 176 З*** изрично е посочено, че възнаграждението на държавните служители в *** се състои от основно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 178 З*** са посочени допълнителните възнаграждения, които се изплащат на служителите, като сред тях в т. 3 е и възнаграждението за извънреден труд. З*** прави ясно разграничение между извънреден и нощен труд. Правото на изплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд е регламентирано в чл. 179, ал. 1 от З***. В ал. 2 на същия член е посочено, че размерът на допълнителните възнаграждения за нощен труд се определя със заповед на *** на вътрешните работи, докато размерът на допълнителните възнаграждения за извънреден труд е определен в чл. 187, ал. 6 З***. В ал. 5 на същата разпоредба изрично е

посочено, че извънредният труд представлява работа извън редовното работно време до 280 часа годишно, което за служителите от категорията на ищеца - служители, работещи на смени, се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Видно от изложеното, □ законодателят ясно разграничава извънреден от нощен труд, като възнагражденията за извънреден труд са посочени в закона, а тези за нощен труд - в заповед на *** на вътрешните работи. Заповедта на *** на вътрешните работи, в която е посочен размера на възнаграждението за нощен труд през процесния период, е № 81213-791/28.10.2014 г. и е приложена като доказателство. В т. 1 на заповедта е посочено, че „за всеки отработен нощен час или за част от него между 22,00 и 6,00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв.” Извънреден е този труд, който се полага от служителя по разпореждане или без, но със знанието и без противопоставянето на работодателя и който труд попада извън установеното за служителя работно време. Полагането на нощен труд, когато е в рамките на установеното работно време, не се явява извънреден труд и с оглед неговата продължителност от 8 часа не се преобразува в дневен, умножен по съответния коефициент (в случая равен на 1), а се заплаща като нощен по смисъла на т.1 от Заповед № 81213-791/28.10.2014 г. на *** на вътрешните работи. За да има извънреден труд и за да е налице право на държавния служител на заплащане на допълнително възнаграждение за извънреден труд, е необходимо служителят да е полагал дневен/нощен труд над/извън установеното работно време. Заплащането на нощния труд в рамките на установеното работно време (график на дежурство) от 8 часа е по смисъла на Заповед № 81213-791/28.10.2014 г. на *** на вътрешните работи и доколкото при каквото и да е трансформиране на часовете нощен труд към дневен, последните ще бъдат умножени по коефициент 1, не се явяват допълнителни часове за заплащане. Нещо повече, дори при общата хипотеза (КТ, НСОР) е налично разбирането, че часовете в повече, които се получават при преобразуването на нощен в дневен труд не се явяват извънреден такъв. Тези часове в повече се заплащат също по реда, определен за заплащане на нощен труд, като компенсация се явяват именно тези часове в повече, заплатени обаче по реда за заплащане на нощния труд. Твърди, че съгласно Писмо изх. № 94-НН-198 от 29.08.2011 г. на МТСП, приложено като доказателство, и

което е задължително предписание за всички работодатели по трудови правоотношения „когато нормалната продължителност на дневното работно време е 8 часа (чл. 136, ал. 3 КТ) и нормалната продължителност на нощното работно време е 7 часа (чл. 140, ал. 1 КТ), отношението е 8 ч./7 ч., т.е. коефициентът за превръщане на нощните часове в дневни е равен на 1,143. Целта на този коефициент е да определи така възнаграждението на работника или служителя, че когато той работи 7 часа през нощта, да получава трудово възнаграждение за 8 часа. Следователно в тези случаи работникът или служителят не работи—извънредно по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ. Получените часове в повече при преизчисляването на дневния и нощния труд създават неточно разбиране за наличието на извънреден труд. Счита, че извънреден труд би бил налице само ако работниците и служителите действително работят извън установеното за тях работно време. “ Следователно превръщането на нощните часове в дневни, съгласно НСОПЗ, е установено с цел увеличено заплащане на нощния труд, а не за заплащане на извънреден труд, какъвто е и основния извод от писмото. Следователно, дори и при прилагането на общите трудови норми, на чието съдържание ищецът се позовава, за да обоснове претенцията си, е недопустимо преизчисляването на часовете нощен труд е коефициент 1,143 да служи за генериране на извънреден труд. За работещите по трудово правоотношение разпоредбите от НСОПЗ, на които ищецът основава иска си - чл. 8 и чл. 9, ал. 2, се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1,143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд. (Решение № 14 от 27.03.2012 г. по гр.д.№ 405/2011 г., ГК., IV г.о. на ВКС).

Служителите, работещи на смени, какъвто е и ищецът, полагат труд по утвърдени графици за 24 часови дежурства. Отработеното време се отчита в часове. Това отработено време при отчитането се сравнява с нормата за съответния месец, получена при умножаването на броя на работните дни за месеца по 8. Когато отработените часове не превишават месечната норма, на ищеца се заплаща само допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 25 ст. за всеки час положен нощен труд. Когато обаче той е отработил в повече от нормата, часовете в повече се компенсират с възнаграждение за извънреден труд. Това са първите два вида нощен труд -

длъжността командир на екип в група Позарогасителна и спасителна дейност в Районна служба „****“ - *** (*** - ***) към Регионална дирекция „****“ - *** (*** – ***) при *** - ***. Ищецът е полагал труд на смени при 24-часов режим на работа съгласно графици при сумирано отчитане на отработеното време.

Въз основа на приложените от ответника доказателства – платежни бележки, протоколи за положен труд от държавни служители, работещи на смени, протоколи за положени по заповед труд извън редовното работно време от държавни служители, работещи на смени, протоколи за отчитане на отработеното време между 22.00 и 6.00ч., времето на разположение и положения труд през официални празници, се установява, че с оглед характера на заеманата длъжност през процесния период, ищецът е полагал труд през нощта от 22.00 ч. до 06.00 ч., а отработеното работно време се е изчислявало сумарно.

Не е спорно по делото, че преизчисляване на часовете положен нощен труд към дневен, не е извършвано през процесния период от ответника, това обстоятелство е признато в отговора на исковата молба, а и по същество се оспорва, че следва да бъде извършвано от него. Независимо от това, ответникът е дал варианти на такова изчисление, като във варианта при съобразяване внесено изменение в разпоредбата на чл.187, ал.1 от З***, в сила от 11.07.2020г., е посочено, че отработените от ищеца часове нощен труд за периода от 01.04.2019г. до 10.07.2020г. се изчисляват на 704. При превръщане на часовете нощен труд в дневни часове с приложен коефициент 1.143 се получава общо 804.672 часа. Разликата от 100.672 часа не е платена, като възнаграждението за същите възлиза на 840.45лв. Размерът на мораторната лихва за забавено плащане на това възнаграждение, се изчислява на 95.94 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът приема следното от правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 176 от З*** - брутното месечно възнаграждение на държавните служители на *** се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни такива. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно

възнаграждение за извънреден труд – чл. 178, ал.1, т.3 З***. Според нормата на чл. 187, ал.9 от З*** "Редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на *** на вътрешните работи". В процесния период са е действала Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., издадена от *** на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Съгласно чл. 3, ал.3 от наредбата "При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 и 6:00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период". В предходно действалата Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 6:00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143 (чл. 31, ал.2 от Наредбата). Същата е отменена с приемане на Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. на *** на вътрешните работи, но тя от своя страна е отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г. Едва на 02.08.2016 г. е обнародвана Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. В Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. липсва изрична разпоредба, съответстваща на разпоредбата на чл. 31, ал.2 от Наредба № 8121з-407 за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143. Липсата на такава норма, обаче не да следва да се възприема като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в *** часове нощен труд в дневен, а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Следва да бъде посочено, че на свой ред с Решение № 16766/10.12.2019г. по адм.д.№ 8601/2019 на ВАС, 5-членен състав е отменена Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за

отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, издадена от *** на вътрешните работи, обн. ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г., в частта ѝ относно чл. 8, чл. 14, ал. 2 и ал. 3, чл. 16, ал. 3, чл. 18, ал. 3, чл. 20а, чл. 21, ал. 2, чл. 23, ал. 2, чл. 24, ал. 2, чл. 25, ал. 1, чл. 26, ал. 2, чл. 32, ал. 2, чл. 33, ал. 1, § 3 от заключителните разпоредби, приложение № 1 към чл. 18, ал. 3 и чл. 23, ал. 1, приложение № 3 към чл. 24, ал. 2 и чл. 26, ал. 3. Посочената частична отмяна на наредбата, обаче е неотнормима към предмета на спора, тъй като в нея и преди посочената отмяна не се съдържа уредба във връзка с превръщане на нощния труд в дневен.

Съдът намира, че при наличие на посочената непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в ***, следва субсидиарно да се приложи Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ от 26.01.2007 г.), в която в чл. 9, ал.2 е предвидено при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. По тези съображения исковата претенция за заплащане на неизплатено възнаграждение за положения от ищеца нощен труд, при сумирано изчисляване на работното време, при превръщане на нощните часове в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установено за подневно отчитане на работното време в процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказана по своето основание. Коефициентът 1,143 се получава като нормалната продължителност на работното време през деня -8 часа (установена в чл. 136, ал. 3 КТ) се раздели на нормалната продължителност на работното време през нощта -7 часа (установена в чл. 140 КТ). В Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г. също се възприема този коефициент -1,143, но формулиран по друг математически начин, който води до същия резултат - при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 6: 00 ч. за отчетния период се умножава по 0. 143 и полученото число да се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Видно е, че в посочената наредба законодателят е възприел подхода, установен в Кодекса на труда и в Наредбата за структурата и организацията

на работната заплата. Разпоредбите на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата са приложими по аналогия и по отношение на лица със служебно правоотношение в ***, тъй като Конституцията на РБългария утвърждава като основно достижение на социалната държава правото на труд и изрично прогласява гаранции за пълноценната му реализация. Основният закон гарантира равенство на правата на лицата, предоставящи наемен труд без оглед на спецификите на правоотношението, в рамките на което реализират правото си на труд, поради което следва да бъдат поставени при еднакви условия всички служители, полагащи труд. В този смисъл е и Решение № 311/08.01.2019г. по гр.д. № 1144/2018г. на IV г.о. ВКС, изясняващо че лишаването на държавните служители в системата на *** от допълнителни възнаграждения за нощен труд и за труд на официалните празници в течение на един продължителен период от време, би ги поставило в неравностойно положение както спрямо останалите държавни служители, така и спрямо работниците и служителите по трудово правоотношение, които получават такива допълнителни възнаграждения съгласно разпоредбите на чл. 261 и чл. 264 от КТ, както и че това тълкуване е в съответствие с основния правен принцип за равенство и недопускане на дискриминация, закрепен в чл.6 КРБ и чл.14 ЕКЗПЧОС.

Поради това включеният в рамките на дежурството нощен труд на ищеца следва да бъде приравнен на дневно работно време, на която основа и следва да бъде определен реално положеният от него труд за исковия период. Определения максимален брой часове нощен труд -8 часа съгласно чл.187, ал.3, изречение последно З*** и Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., не установява нормална продължителност на нощния труд, а само определя максималния брой часове нощен труд, допустим за полагане от служителите по З***.

Както се посочи по-горе основание за преобразуването на часовете нощен труд в дневен с коефициент 0.143 е нормата на чл. 31, ал.2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014г., а през процесния период, когато са действали останалите две наредби, в които липсва изрична регламентация на този въпрос, при липсата на специална уредба за служителите в ***, основанието за преизчисляване на часовете положен нощен труд е субсидиарно приложимата за тях Наредба за структурата и организацията на работната

заплата - чл. 9, ал.2 . Липсата на изрична норма обаче не следва да се тълкува като законово установена забрана за преизчисляване на положените от служителите в *** часове нощен труд в дневен и отчитането и заплащането му като извънреден, тъй като такава забрана би била и противоконституционна, а представлява празнота в уредбата относно реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Доколкото в последните две наредби е посочено, че отново се касае за сумарно отчитане на работното време, но не е посочен алгоритъм за преизчисляване, е налице нормативна празнота по този въпрос. При наличие на такава непълнота в специалната уредба, касаеща служителите в ***, следва субсидиарно да се приложи общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ бр. (от 26.01.2007 г.), чиято разпоредба на чл. 9, ал. 2 гласи, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Липсата на приравняване би поставило в неравностойно положение държавните служители в *** спрямо работниците по трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от КТ.

Във връзка с възражението на ответника, че на ищецът му е заплатен нощния труд в размер на 0, 25 лв. за всеки час /съгласно ставката по чл. 8 НСОПЗ/, съдът намира, че превръщането на нощните часове в дневни съгласно чл. 9, ал. 2 НСОПЗ се извършва при сумирано изчисляване на работното време, но това не означава, че спрямо нощните часове не се прилага чл. 8 от НСОПЗ. Съгласно чл. 8 за всеки отработен час или за част от него между 22, 00 ч. и 6, 00 ч. на работниците и служителите се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0, 25 лв. С оглед на това двете разпоредби се прилагат едновременно, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143 и за същите тези нощни часове се заплаща допълнително трудово възнаграждение за нощен труд.

Неоснователно е възражението на ответника, че положения от ищеца

извънреден труд му е заплатен. Този въпрос между страните не е спорен. Ищеца е получил заплащане на положен от него извънреден труд през процесния период, който е бил отчетен като такъв, но настоящата претенция касае положен извънреден труд, получен чрез преизчисляване на положения от ищеца нощен труд с коефициент 1,143, за който липсва отчитане от ответника.

С внесено изменение в разпоредбата на чл.187, ал.1 от З*** с ДВ, бр. 60 от 07.07.2020 г. е установена нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време на 8 часа, като това е относимо за времето след влизане в сила на въведената законодателна промяна. В случая част от исковия период – от 11.07.2020г. до 01.08.2020г. се включва в действието на това изменение, което урежда отношенията по различен от посочения дотук начин, установява ги категорично и не предполага посоченото преизчисляване на положените през нощта часове с коефициент 1,143.

При изяснените от писмените доказателства факти, за които не е налице и спор между страните, и изведените от съда правни изводи, съдът приема за основателна исковата претенция за заплащане на нощен труд за периода 01.04.2019г. – 10.07.2020г., получен при приложение на чл.9 ал.2 от НСОПЗ, след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен и отчитането му като извънреден. При това искът за главница следва да се уважи в предявения след допуснатото изменение размер от 840.45лв. за посочения период от време.

Ответникът не твърди, нито е представил доказателства за заплащане на ищеца на дължимото допълнително възнаграждение за положения за исковия период нощен труд в установения от експертизата размер.

По отношение на предявения иск с правно чл.86, ал.1 ЗЗД, съдът намира от правна страна следното: Възнаграждението за извънреден труд е част от задължението за заплащане на трудово възнаграждение, за което е установен срок /месечно или тримесечно сумарно отчитане на работното време/. В този смисъл ответникът е изпаднал в забава след изтичането на срока, в който е следвало да заплати дължимото се възнаграждение. Между страните не е налице спор относно размера на мораторната лихва, а спора е по принцип за

дължимостта на главницата и на акцесорното вземане за лихва. При приетото от съда за дължимост на главницата и за изпадане на ответника в забава за плащането ѝ, и при липсата на спор за размера на законната лихва за периодите от падежа на главното задължение до датата на предявяване на иска, съдът намира, че разглежданата акцесорна претенция се явява изцяло основателна и доказана и следва да бъде уважена като такава в размера след нейното изменение – 95,94 лв.

При този изход на делото и на основание чл. 78 ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца деловодни разноски за адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от исковите претенции в размер на 300 лв.

На основание чл. 78 ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на ***ския районен съд държавна такса върху цената на уважените искове в размер на 100 лв./2 иска по 50 лв./

По тези съображения ***ският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.178, ал.1, т.3 вр.с чл.179, ал.1, вр.чл.187 З***, *** *** ***, *** да заплати на **К. Д. АТ., ЕГН*******, гр.*** ***, *** сумата **840,45 лв.**, представляваща неизплатено възнаграждение/ след превръщането на нощните часове към дневни/ извънреден труд през периода от 01.04.2019 год. до 10.07.2020 год., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на делото/16.03.2021 год./ до окончателното ѝ плащане.

ОСЪЖДА, на основание чл.86 ЗЗД, *** *** ***, *** да заплати на **К. Д. АТ., ЕГН*******, гр.*** ***, *** сумата от **95,94 лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата от 940,45 лв. главницата за периода от падежа на всяко плащане до 16.03.2021г. – датата на завеждане на исковата молба.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.1 ГПК *** , *** да заплати на **К. Д. АТ., ЕГН*******, гр.*** ***, *** сумата **300,00 лв.**, представляваща деловодни разноски за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 ГПК ***,*** да заплати по сметка на ***ския районен съд държавна такса в размер на **100 лв.**

Решението подлежи на обжалване пред ***ския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – ***: _____